

**Memorandum van
overeenstemming tussen
Nederland en Vlaanderen
met betrekking tot de
bilaterale samenwerking
op het gebied van stikstof
in de grensregio.**

1 april 2025

Boekentoren, Gent

Tussen de Vlaamse regering en de Nederlandse regering, hierna gezamenlijk “deelnemers” en afzonderlijk “deelnemer” genoemd,

BIJEEN TE Gent op 1 april 2025,

VOORTBOUWEND OP de stikstofafspraken gemaakt in de slotverklaring van de Nederlands-Vlaamse Top van 's-Hertogenbosch op 31 januari 2023 en van de Vlaams-Nederlandse top van Brasschaat op 4 november 2020,

KENNIS GENOMEN HEBBEND VAN de afspraken van Middelburg van 8 november 2024 tussen de Vlaamse Regering en de Gedeputeerde Staten van de Nederlandse provincies Noord-Brabant en Zeeland,

ERKENNEND DAT zowel Nederland als Vlaanderen voor een stikstofuitdaging staan en een opgave hebben om te voldoen aan de (natuur)verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn die zijn gericht op het behoud van de natuurkwaliteit van Natura 2000-gebieden,

VERDER ERKENNEND DAT EU regelgeving bepaalt dat mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende milieueffecten in beeld gebracht en gedeeld moeten worden met de lidstaat waar de milieueffecten zich voordoen,

VERDER ERKENNEND DAT Vlaanderen en Nederland elk hun eigen regelgeving, bevoegdheidsverdeling, beleid en belangen kennen en dat afgezien van deze deels verschillende kaders gemeenschappelijke belangen worden nagestreefd en dat stikstofemissiereducties in de grensregio de natuur aan weerszijden van de grens ten goede komen,

OVERTUIGD DAT het uitwisselen van kennis, ervaringen, goede praktijken en stikstofgerelateerde data en analyses bijdragen aan een beter inzicht in en begrip voor elkaars kaders, de samenwerking in de grensregio bevordert, en bijdraagt aan de ontwikkeling en uitvoering van het beleid in zowel Vlaanderen als Nederland,

GELET OP het belang van een effectieve en duurzame aanpak van de stikstofuitdaging en een goede samenwerking in de grensregio voor het inperken van de schadelijke effecten van overmatige stikstofuitstoot op onze natuur,

MET AANDACHT VOOR de noodzaak om een stikstofbeleid te voeren dat ook oog heeft voor de bredere impact op de samenleving inclusief rechtszekerheid en de economische ontwikkeling van de Vlaams-Nederlandse Delta,

IN HET VASTE VOORNEMEN OM vanuit goed nabuurschap en vertrouwen in elkaars beleid te komen tot een goede verstandhouding inzake dossiers met mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende stikstofeffecten,

MET VOLDOENING VASTELLEND DAT de werkzaamheden in de gezamenlijke ambtelijke Werkgroep Grensoverschrijdende Samenwerking Stikstof een goede start hebben genomen en er in een constructieve en vertrouwelijke sfeer voortgang gemaakt kan worden,

DE DEELNEMERS HEBBEN BESLOTEN:

Inzicht in en begrip voor elkaars kaders

1. Te streven naar meer inzicht in en begrip voor elkaars stikstofbeleid, vergunningensystemen en toetsingskaders, met inachtneming van verschillen en overeenkomsten, door onder andere informatiesessies en kennisuitwisseling;
2. Gezamenlijk inspanningen te doen elkaars stikstofbeleid en vergunningsbeleid beter tot elkaar te laten verhouden,
3. De grensprovincies te betrekken bij het onderzoeken van oplossingsrichtingen voor meer wettelijke of beleidsconvergentie in de grensstreek vanuit hun respectievelijke bevoegdheden op het vlak van vergunningverlening en natuurbeleid, onder meer via de gezamenlijke Werkgroep Juridische Instrumenten,

Tijdige transparantie en inspraak in dossiers met mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende effecten

- 4 Te streven naar een afsprakenkader voor het uitwisselen van informatie over en organiseren van gelijkwaardige inspraak in dossiers met mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende effecten te wijten aan stikstofdeposities op Natura 2000-gebieden,
- 5 Dat dit afsprakenkader zal voorzien in afspraken om elkaar tijdig en op een gelijkwaardige, transparante wijze te informeren over projecten met mogelijk aanzienlijke grensoverschrijdende stikstofeffecten alvorens een definitief besluit te nemen,
- 6 Dit afsprakenkader met de nodige gezamenlijke inzet uit te werken;
7. Te streven naar het voorleggen van een eerste concept van het afsprakenkader ter bespreking op het Nederlands-Vlaams Bestuurlijk Overleg Stikstof in het voorjaar van 2025 en het goedkeuren van het kader op een daarop volgend Bestuurlijk Overleg Stikstof en daarna nader te bekijken hoe het Bestuurlijk Grensregio Overleg te betrekken bij onder meer de uitvoering van het afsprakenkader,
- 8 Dat er naar aanleiding van evoluties in regelgeving, beleid, rechtspraak, methodieken, wetenschappelijke inzichten, etc te allen tijde voorstellen voor het actualiseren van het afsprakenkader kunnen worden gemaakt, besproken en gezamenlijk beslist,

Monitoring, rapportage en gegevensuitwisseling

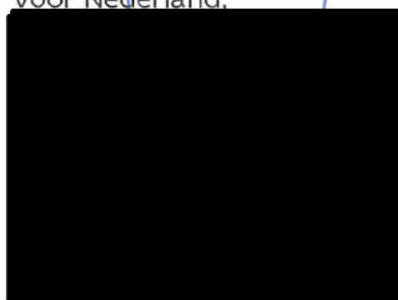
- 9 Te komen tot een overeenkomst over de uitwisseling tussen de Nederlandse Rijksoverheid en het Vlaamse Gewest van emissiegegevens gebruikt voor het modelleren van stikstofdeposities en deze gegevens ook te gebruiken voor de hieronder genoemde jaarlijkse rapportage,
- 10 Te voorzien in de verderzetting van de jaarlijkse rapportage door de Nederlandse Rijksoverheid en het Vlaamse Gewest over de stikstoftoestand (emissies en deposities) in de grensstreek om elkaar geïnformeerd te houden over de gerealiseerde emissie- en depositietrend en daarbij ook te rapporteren over de grensoverschrijdende effecten van het beleid

Voor Vlaanderen.

Matthias Diependaele
Minister-President

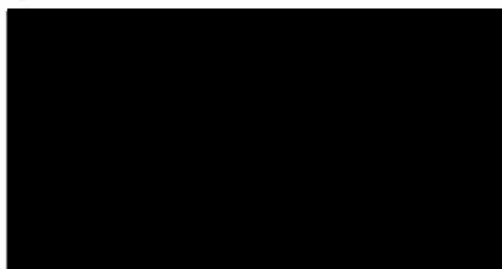
Voor Nederland.

Dick Schoof
Minister-President

Jo Brouns
Minister van Omgeving en Landbouw

Femke Marije Wiersma
Minister voor Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur,